

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

<p>РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, П. пом. Конто почт. шлани. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло“, Львів. Головний Редактор прий- має від 11—12 год. перед- полуднем. Рубописів не звертаться.</p>	<p>ПЕРЕДПЛАТА В КРІЮ: Місячно 6-00 зод. Чвертьрічно 15-00 „ Пірічно 30-00 „ Річно 60-00 „ ЗА ГРАНИЦЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7-50 зод., Німеччині 7-50 зод., Швейцарії 5 шв. фр., Чехословач- чині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Бос- гарії 7-50 зод., Австрії 7-50 зод., Шинга адреса 1 зод.</p>	<p>Телеф. Редакції 29-41. Друкарні 29-25. В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ- СТРАЦІЇ. ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.</p>
--	--	--

НА ЧИСТІ ВОДИ.

З приводу виключення ред. Дм. Паліва з партії УНДО.

Львів, 17. липня 1933.

На засіданні Центрального Комітету Укра-
їнського Національно-Демократичного Обед-
яння дня 15. липня виключили ред. Дм. Паліва
з партії за те, що він „виступаючи як член
Центрального Комітету на сторінках преси —
каже офіційний комунікат УНДО про виклю-
чення — проти партії та її проводу, ділав на
шкоду партії і тим порушував партійну дис-
ципліну“. В голосуванні над цією постановою
взяло участь 28 членів ЦК, а з них аж 25 було
за виключенням. Отже сама вимова цих цифр
уже знаменна. Вона тим знаменніша, що проти
виключення був тільки один голос і то голос
такого члена ЦК, який не є ні політичним при-
хильником ні односторонцем ред. Паліва. Двох
інших членів ЦК стрималося від голосування.
З того ясний висновок, що для ред. Паліва не
могло бути далі місця ні в ЦК, ні в партії УНДО.

Щож таке сталося, що ред. Дм. Паліва,
члена ЦК УНДО треба було аж виключити
з партії? Саме на це питання хочемо дати ко-
ротку відповідь у цій статті.

Справа конфлікту між проводом партії і
ред. Д. Палівом не нова. Вона тягнеться вже
кілька літ. Ще весною 1930 р. виступив він при-
людно у пресі проти постанови Центрального
Комітету, щоби взяти участь у новорозписаних
васлідком уневажнення виборів з 1928 р. вибо-
рах до польських законодавчих установ та
спрамувати всі голоси своїх виборців на листу
ч. 18, яка репрезентувала зблєковані націо-
налії меншини в Польщі. Ред. Палів успереч
такій постанові Центрального Комітету і Пар-
ляментарної Репрезентації (а він був членом
одного й другого тіла) виступив на сторінках
„Нового Часу“ за тим, щоби стягнути наші ви-
борчі листи на Волині та віддати всі голоси на
листу радикальної партії. Отже вже тоді ред.
Палів стояв на становищі, що можна бути чле-
ном ЦК і членом Парл. Репрезентації і рівно-
часно можна не вважати для себе обов'язуючи-
ми їхніх постанов. Однак тоді партія не ро-
била з такого поступовання ред. Паліва ніяких
висновків, рахуючи на те, що він згодом сам
зрозуміє свій нетакт та більше таких виступів
не повторить.

Але так не сталося. Ред. Палів уже після
того почав організувати т. зв. опозицію в внутрі
партії. Однак всі його заходи скінчилися ні-
чим, бо восени цього року прийшли події, які
всілякі „опозиційні“ пляни перекреслили. Вони
потрясли всім нашим життям. Весь провід пар-
тії опинився в тюрмі.

У часі відсутності партійного проводу по-
явився на сторінках „Діла“ відомі статті п. І.
Кедрина. Далі прийшов виступ нашої Парла-
ментарної Репрезентації (промова пок. М. Галу-
шанського в часі генеральної дискусії над бу-
джетом). Обі ці справи порушили були грома-
дянство. В усіх тих справах та їх оцінці не було
між проводом УНДО і ред. Палівом ніяких
розходжень. І провід УНДО і ред. Палів по-
своєму виході з тюрми осудили і статті п. Ке-
дрини і виступ Парл. Репрезентації, а на На-
родньому З'їзді УНДО в днях 25 і 26 березня
1932 р. голова партії д-р Дм. Левицький у своїй
промові теж осудив в імені ЦК названі факти.
Однак для ред. Паліва цього було за мало.
І тут ред. Палів знов попав у конфлікт з пар-
тійним проводом і величезною більшістю Цен-
трального Комітету.

Та найвизовнішою для поступовання ред.
Паліва в партії була перед Народнім З'їздом і
в часі З'їзду справа т. зв. автономістичної резо-
люції. Для узгодження політичної тактики пар-
тії і для підготовки політичних резолюцій на
Народній З'їзді вибрав Центральний Комітет ще
в осені 1931 р. т. зв. політичну комісію, до якої
ввійшли: ред. Мудрий, ред. Целевич, ред. Па-
лів, пос. Луцький і дир. Кузьмович. Комісія

працювала кілька місяців і узгодила політичні
резолюції на З'їзді, а в тім і т. зв. автономічну
резолюцію. Щойно коли прийшло до укладан-
ня особистого складу Центр. Комітету ред. Па-
лів відкидав свою згоду на автономічну резо-
люцію в редакції політичної комісії, оправду-
ючи цей свій крок мотивами чисто особистої
натури, а саме тим, що він не має довіри до де-
яких членів, що мають увійти до Центрального
Комітету. При тій нагоді не можна поминути
й такого факту, що на одному засіданні Цен-
трального Комітету ред. Палів боронив в іме-
ні політичної комісії пропонувані нею полі-
тичні резолюції, а між ними передовсім т. зв.
автономічну.

На Народньому З'їзді виступив ред. Палів
зі своєю формулювкою автономічної резолюції,
яка ставила домагання, щоби Парляментарна
Репрезентація висунула до Польщі домагання
виконати свої міжнародні зобов'язання щодо
Східної Галичини, а це формулювання було
значно вужче від резолюції, яку виробила пе-
ред тим політична комісія. Резолюція комісії
відносилась до всіх українських етнографічних
земель у межах Польщі, але після поставлення
резолюції ред. Паліва ред. Мудрий стягнув ту
резолюцію комісії. Цю справу відложено до
слідуючого Народнього З'їзду.

Нічого не змінилось. Вибрано Центральний
Комітет, до якого без протесту і без жадних за-
стережень на Народньому З'їзді увійшов і ред.
Палів. І зараз в годину по Народньому З'їзді,
ред. Палів з 5-ти іншими членами Централь-
ного Комітету оголосив (дня 26. 3. 1932 р.) за-
яву, в якій говориться, що підписані прийняли
вибір до Центрального Комітету лише на те,
„щоби використовувати членство ЦК для обо-
рони — їхнього — становища та пропагування
його серед членів в краю“.

Ця заява мусіла викликати в усіх інших
членів Центрального Комітету — легко кажучи
— сильне здивування, бо ж для кожної громад-
ської людини яснє, що до проводу всякої гро-
мадської установи, а тимбільше політичної
може входити тільки людина, яка бере повну
відповідальність за працю тієї установи. Си-
дїти в управі установи, а не брати відповідаль-
ности за неї і критикувати роботу тої установи
не внутрі, а назовні, політичному діячеві в ні-
якому разі не вільно. За ту заяву партія потя-
нула тих, що її підписали, до відповідальности
перед Центральним Комітетом. Тоді ред. Палів
зважає за вказане відступити, а цілий Цен-
тральний Комітет включно з тими членами Цен-
трального Комітету, які підписали згадану за-
яву, прийняли постанову, яку за підписами всіх
членів Ц. Комітету оголошено в пресі, а якою
виразно підкреслено вагу внутрішньо-партійної
дисципліни, зокрема підкреслено обов'язковість
постанов Народнього З'їзду і Центрального Ко-
мітету партії для всіх членів.

Деякий час настав у партії спокій. Щойно
в грудні м. р. виринув новий конфлікт у зв'язку
з нападом на почту в Городку Ягайлонським.
Ред. Палів публічно накинувся на статтю
в „Ділі“ п. з. „Городок Ягайлонський і його
memento“ („Діло“ ч. 269 з дня 4. грудня 1932
р.) і на провід УНДО за цю статтю, але не
засував ні в своїй статті, ні на Екзекутиві, ні на
Центральному Комітеті свого становища, ні не
представляв, яку лінію він заступає у справі тієї
події. Провід партії окремим письмом за дня 27.
грудня 1932 р. звернувся до ред. Паліва, щоби
подав ті ріжницї поглядів, які заходять між
ним і проводом УНДО. Ред. Палів ні на письмо
не відповів, ні на Центральному Комітеті не дав
конкретної відповіді. І здається, що до нині
ніхто не знає, а може й ред. Палів сам не знає,
яка в тому випадку є ріжниця між поглядами
проводу УНДО і ред. Паліва.

Черговою справою, яка знов дала змогу

СТЕРЕЖЕНОГО БОГ СТЕРЕЖЕ!

Обезпечайте збіка й пашу від вогню

В ТОВАРИСТВІ ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20.

ред. Паліва попасти у конфлікт з проводом пар-
тії та більшістю ЦК була справа „Лугів“. Цю
справу розглядали на кількох засіданнях Пре-
зидія та Екзекутива Партії і Центральний Комі-
тет. Після всестороннього її розваження та об-
говорення Ц. К. прийняв відому нашим читачам
резолюцію в справі „Лугів“. Зараз після голосу-
вання ред. Палів заявив Центр. Комітетові, що
він не вважає цієї резолюції обов'язуючою для
себе і тому буде прилюдно її поборювати. До
тієї його заяви прилучився посол Кохан. Зараз-
же потім поставив один з членів Ц. К. анесення
на виключення з партії ред. Паліва та посла Ко-
хана за порушення основних підстав партійної
дисципліни. Справу виключення відложено до
чергового засідання Ц. К. Однак перед черго-
вим засіданням ред. Палів попав у тюрму для
відбування присуду. В часі його відсутности
прийшли такі справи як відношення націоналі-
стичної молоді до свята У. М. Х. і події на цвин-
тарі в часі відкриття нагробника Івана Франка.

У цих справах „Новий Час“ під несприсут-
ність ред. Паліва заявив відоме становище. Ко-
лиж у „Ділі“ звернули на це увагу „Новий Час“
виступив з неперемірливою критикою та зая-
вою на адресу УНДО і поодиноких його членів.
Коли ред. Палів вийшов із тюрми, тоді прилюд-
но на сторінках „Нового Часу“ зосмідиризував-
ся з нагіркою всіх пресових органів п. Тиктора
проти УНДО. Тим самим перебрав на себе від-
повідальність і за те, що провід УНДО не, як пи-
сала ця преса, кліка, а вся його робота це кру-
тість. Крім того в „Новому Часі“ ч. 153 з 13.
липня в статті п. н. „На ліквідацію обману“ ред.
Палів написав, що провідники УНДО гонять за
„дітами, посадами і почестями“. Такими свої-
ми вчинками ред. Палів поставив себе остато-
чно поза ряди членів партії. Бо в такій партії лю-
му перебувати хіба не годилося. Самоозрозумі-
ло, що Центральний Комітет УНДО був змуше-
ний п. Д. Паліва з партії виключити. Це й ста-
лось. Тепер п. Палів має вже повну свободу і
не потребує в своїй публіцистичній та політич-
ній діяльності вважати ніякими організаційни-
ми партійними нормами.

Тепер уже ред. Палів напевно матиме змо-
гу виплисти на чисті води та без перешкоди змо-
же засувати наскрізь позитивну програму своєї
політики та виробити конкретний план констру-
ктивної праці для себе і своїх прихильників. Йо-
го приналежність до УНДО якось зв'язувала во-
го в тому напрямі.

Краще тепер буде і для партії, бо вона змо-
же успішніше працювати та не буде що кілька
місяців, а то й тижнів займатися „опозиційни-
ми“ виступами ред. Паліва в пресі замість вес-
ти важку й відповідальну роботу.

Брит. уряд не переговорює з Гандієм.

ПІНА, 17. 7. ПАТ. Вінекороль Індії заявив
Гандієві, що британський уряд не увійде в ніякі
переговори в справі замахання акції цивільного
непослуху, який є цілковитим безправством.

Заворушення в Марокку.

МЕЛЛЯ (Марокко), 17. 7. ПАТ. Вибухли
тут поважні заворушення у зв'язку з генераль-
ним страйком, викликаним синдикалістами. Во-
ни домагаються випущення на волю ув'язнених
товаришів. Страйкарі приневолили купців зам-
кнути склади. Життя в місті замирає. Елек-
тричність і водотяги обсадило військо. На вули-
цях йшли сутички з органами безпеки, наслід-
ком чого є багато ранених. Арештовано 30 осіб.

Трагедія середущого і молодого покоління.

X.

НАРОДНЕ ГОСПОДАРСТВО.

Справа безробіття інтелігенції є господарською проблемою. Тому не можна відповісти на питання про можливість розміщення української інтелігенції серед українського народу й удержання її без обговорення народного господарства українських земель, а зокрема без обговорення розвитку українського народу під господарським оглядом.

ТРИ ЕТАПИ ВІДРОДЖЕННЯ НЕДЕРЖАВНОЇ НАЦІЇ.

Коли хто студіює історію визвольних змагань недержавних націй, то мусить ствердити, що відродження тих націй переходить три головні етапи.

Перший етап — це національно-культурне відродження. У ньому національна свідомість проявляється у розвитку і зясуванні національно-культурної окремішності. Звичайно почин цьому відродженню дають письменники, які стараються здобути право громадянства для мови недержавного народу. В тому етапі відіграє важну роль рідна мова, гарне письменство, народна мова, національний театр і т. п.

У 2-му етапі народ не задовольняється вже національно-культурною окремішністю, його провідники починають думати політичними категоріями і видвигати кличі боротьби за політичні права недержавної нації. Завершення цього етапу є висунення клича державної незалежності недержавної нації і боротьба за здійснення цього клича. Є це етап політичного відродження недержавної нації. Цей етап кінчиться здобуттям державної самостійності, та розбудовою її.

Звичайно рівнобіжно з політичним відродженням недержавної нації іде її господарське відродження. У міру зросту значіння господарського життя змагає національна свідомість до того, щоби творити своє окремішне народне господарство. Коротко кажучи кожний недержавний народ не лише плекає свою мову і літературу, не лише хоче мати власну державу, але змагає також до втворення власного, невідчуженого постороннім чинником, народного господарства.

Поодинокі етапи, якими іде відродження недержавної нації не є докладно відмежовані від себе. Дуже часто в одному і тому самому часі відбувається і політичне і господарське відродження нації.

ГОСПОДАРСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ НАЦІЇ.

В останніх часах господарське життя стає чинником великого національного значіння. Воно є джерелом могутності чи слабости недержавної нації і воно творить елементарну підставу її існування. Завданням народного господарства є зріст національного багатства і втримання рівноваги між різними галузями продукції. Учений Вагнер у творі „Agrar und Industriestaat“ пише: Кожний народ і кожний вислід праці, кожне господарське звання оцінюється в народному господарстві — не лише на основі його господарського значіння, але й на основі впливу його на ціле національне життя.

Народне господарство остає в тісному звязку з іншими діялками життя нації. Воно є так само важним чинником національної єдності як мова, релігія, спільна історія, звичай та обичай. Одною з ознак народу є змагання до втворення власного господарства. Французький учений Buchez посуває так далеко, що вважає народ спільнотою матеріальних інтересів. Я вважаю таку дефініцію нації зовсім помилковою, бо ніхто не може заперечити, що народне господарство відіграє переважну роль в житті державних і недержавних народів.

Кожний недержавний народ, коли тільки здобуде свідомість своєї національної окремішності, мусить будувати своє національне господарство, мусить творити своє окремішне господарське життя. З другої сторони пануючі народи змагають до того, щоби поневолити також під господарським оглядом недержавні народи, щоби перепинити їх господарський розвиток. І в минулому і в сучасному ми бачимо як недержавні народи ведуть завзяту боротьбу за своє господарське визволення. Таку боротьбу в більш або менших розмірах веде кожний недержавний народ.

Тільки той недержавний народ є розвинений під господарським оглядом, який у своєму господарському житті виказує рівновагу між різними галузями продукції або іншими словами, який має гармонійно розвинені всі суспільні верстви модерної нації. Модерна нація змагає до того, щоби внутрі її існувала сильна хліборобська і чисельна та свідомо робітничка верства, щоби в її руках зкупчувався промисел, торгівля і ремесло. А кінці, щоби мала відповідну кількість власної інтелігенції. Народ, який не має всіх тих верств або виказує велику перевагу однієї верстви є нерозвинений під госпо-

дарським оглядом. Всі недержавні народи у своїх початках національного відродження є нерозвинені під господарським оглядом. Вони мають звичайно тільки селянську верству і певну горстку інтелігенції.

У ЯКІЙ СТАДІЇ РОЗВИТКУ НАХОДИТЬСЯ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОД?

Український народ на Великій Україні і в Галичині та на Буковині має вже за собою етап національно-культурного відродження. На тих землях національна свідомість стоїть дуже високо, а почуття національної окремішності випустило дуже глибоко коріння. Так само український народ на тих землях має ясно уявлену політичну ціль. Що більше український народ в у недавньому минулому криваву боротьбу за здійснення найвищої національної мети. Втім, але ця справа є тільки питанням часу.

Український народ на Закарпатській Україні знаходиться щойно в початках свого відродження. Народні маси не мають ще почуття національної окремішності, не змагають до здійснення своїх найвищих політичних цілей.

На жаль і на Великій Україні і в Польщі і на Буковині знаходиться український народ щойно на порозі свого господарського відродження. Український народ є ще нерозвинений під господарським оглядом. У Галичині і на Волині український народ це селянська маса і в Галичині більша, а на Волині менша горстка інтелігенції. Міський пролетаріат є чужонаціональний, торговля, ремесло, промисел є на укр. землях і чужих руках. Український народ не має чисельного і добре зорганізованого українського робітництва, не має багатого і чисельного верства купців і ремісників, а український промисел стоїть щойно перші кроки. Таке уверствання українського народу на його національній території довело до того, що він опановує своїм неопановує міст.

Недержавні народи, які в великій світовій війні здобули незалежність як чехи і поляки, фіняндії, ще перед війною перейшли етап господарського відродження, стали панами міст і не були під цим оглядом таким примітивними як українці. Вони мали сильне і чисельне робітництво, добре розбудовану торгівлю і промисел.

На мою думку одною з найважливіших причин невдачі визвольних змагань українського народу є те, що український народ був примітивний під господарським оглядом, не мав потрібних

1.000 інвалідів УГА жде на поміч громадянства. Вшануйте їхні заслуги і посвяти! Честь народу наказує забезпечити життя тих, що в обороні Вітчизни віддали своє здоров'я!

РЕЙДЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 19. ЛИПНЯ 1933.

І ДАВНІШЕ НЕ БУЛО КРАЩЕ.

Цьогорічні зима і дощі за цілу весну і велику частину літа викликають у людей нарікання і родять гіпотези, що наша стара земля щойно псується, настає зміна клімату, перевертається бігун і такі інші історії.

Та ось переглядаючи „Сводную галицько-руську лѣтопись“ Антона Петрушевича з XVII-XVIII ст., подібну там записки, що у ті давні часи теж не зовсім весело жилося нашим предкам. І тоді траплялися нерівномірні остудження атмосфери і тоді природа робила людям чудні несподіванки. Ось послухайте декілька записок з того часу:*)

Рік 1619. Сибір на Вознесеніє Господне випав сь морозомъ. въ полю овечки померзли (Бѣлозерск. южнорус., лѣтопись 13).

1644 р. На Покровъ преса. Богородици великій сибір упавъ же и домы по мѣстахъ в сѣлахъ. въ лѣсѣхъ деревъ поломалъ (Записка на Лимонарѣ Софронія патр. Іерусал. 1608 г.).

1662 р. Мѣсяца мая дня 20. морозъ былъ великій, жито посповалъ и сибіръ былъ великій; жито кошено а гречку сѣяно. (Рукопись духовн. содерж. XVIII. в.).

(W tym roku zimy nie było y razu saniami nie iedżdżono, ieno mrozy suche bywały, y urodzay bardzo dobry się był pokazal, jak w polach tak też y w sadowinach: ależ w miesiącu Maju dnia 8. y 9. mrozy uderżyły y tak pomrozilo wpiwecz jak w polach zboże, tak też y sadowina wpiwecz przecz poszła. (Записка на Петропавеліні писанномъ 1561 г. въ библ. Перемишл., греч. кат. Капитула подл. 11. ЛІІ. Е. 7).

1667. р. Тогож року на рождество Христово люди бого ходили, же було тепло. (Рукопись духовн. содерж. сь XVIII. в. л. 34).

1668 р. Мрозы bardzo panowali, począwszy

od zimy przez cały miesiąc Kwiecień, Maj aż do Junii, poc po nocu nie przystając panowali, a gdy nastal tedy dzien podle dnia deszcze panowali aż do Septembra (J. Jerlicza Latopis II 131).

1684 р. W tym roku był mróz na dwie niedziele przed sw. Pietrzem y pomrozilo w polu hreczki, prosa y ieczmienu naraziło. (Записка на Петропавеліні писанномъ 1561 г. въ библ. Перемишл., греч. кат. Капитула N. ЛІІ. Е. 7).

1687 р. Были морозы по Божомъ Тѣлѣ такъ великіе, что сadowины померзли. (Современная записка).

1696 р. Сибір не было мѣсяца Генваря и Феврала. Птаство повилѣтало Марта на ставы. Сибіръ впавъ першій предъ Благовѣщеніемъ и цѣлый тыждень такіе морозы были, же ажъ птаство по дорогахъ гинути мусѣло; а другій на Благовѣщеніе лечь до третого дне столпился. (Записка на Нов. Завѣтѣ Лавровского монастыря N. 898).

1712 р. Мѣсяца Іюня числа 21. на Ивана Предтечи великая барзе буря великая була, которая церкви Божіе и по дубровахъ великие сосны и б... (Записка на л. 273 рукописного сочиненія Климентія Украинского стихотворца).

1716 р. Лѣто мокрое и непожиточне. (Современная записка на одномъ листѣ).

1721 р. Лѣто было зимное предъ Вознесеніемъ Христ. того тыжня дождь наглый ишовъ сь полъ сибіромъ. Овцы въ полю померзли, кони, инша вещь, овою не было, пасѣки погубил. Day go Bogu, co to się dzieje na świecie. (Прологъ сь XVII. в. пожертвованъ Антоніемъ епископомъ уневскому монастырю).

1727. р. Zima oparzysta, śnieg wpadł po wielkiej nocy na tydzień przed Sw. Wojciechem, szedł dwie niedziele ustawicznie do Sw. Jerzego, głód wielki na bydło, strzechy obdzirali, za przyktołek słomy groszy 12, które nigdzie nie można było dostać tak na ludzi jako u na bydła, czas ciężki: drogi przednowiek. (Петропавеліні сь 1561 г.).

1730 р. Мѣсяца Сентября 28. дня сь недѣлѣ на понедѣлокъ впавъ сибіръ для того и было въ поле неходило бо лежало презъ той дни

потомъ знову впавъ повторный еще больша мѣсяца Октоврѣ 2. день зь пятницѣ на суботу Тенчас много перепсовалъ людемъ въ полю, и хопилъ гречки не только въ копахъ, але и в покосахъ много привалилъ, для того и зномъ а лежалъ тенъ сибіръ презъ недѣлѣ калѣ. (Помяникъ церкви св. Троицы въ Поморѣнахъ).

1731 р. Мѣсяца Іюля 4. дня зь суботы на иделю южъ предъ свитаніемъ морозъ былъ ижъ вода стояла и гречки, ячмень по при донахъ въ полю разилъ и житамъ ярмъ мѣсяцъ пошкодилъ, тоє сѣ дѣяло предъ Св. Мучкомъ Прокопѣмъ. Помяникъ церкви св. Троицы въ Поморѣнахъ).

1740 р. Зима жестокая была, отъ которой вездѣ въ Малой Россіи лучшихъ овощей не во, якъ то: яблонѣ, сливы, орѣхи волокѣ, щевковицы, всѣ безъ остатка повымерзли, похсли: а лѣсовое дерево, яко то: дубы, бересты, клены, и иные порозѣдали. (Бѣлозерскій лѣтоп. 96).

Въ року 1700 четиредесатомъ такова зима була же бидло рогатое отъ великихъ и тихихъ морозовъ поодходити мусѣло, а почавъ отъ честного креста ажъ до воскресенія Господня зимоватися мусѣло... лѣто було барзо мроє и холодне и голодное. Раховали такою мѣ людє старіи лѣтъ stodvainity. Жинна о Успеніи преса. Богородици починалися. (Записка на старопеч. книгѣ Ключъ Разумнѣя).

1764 р. Мѣсяца Февруарѣ дня 6. сѣла и орали на Подольї. (Лѣтоп. записка на метрической книгѣ въ Товстенкомъ).

1782 р. Дня 29. Listopada zaczął śnieg padać, który nieustannie przez dni kilka padając dwa łokcie ziemi okrył, uczynił początek zimy trwał do 20. Grudnia. Dnia 29. Grudnia pioruny były i od tego czasu przy gęstych deszczach tak było ciepło, jak wśród wiosny, które trwało aż do wiosny. (Fragment z dziejów szkół Kaliskich).

Стільки про погоду в ті давні „добрі“ часи. (Докінчення бачити).

*) Задержку скопью оправдано: я мову залиш.

кількості інтелігенції, не мав свого промислу, ремесла і торгівлі. Словом світова війна прийшла за скоро, бо заскочила нас у часі, коли народні маси і під оглядом національної свідомості і під оглядом політичного та господарського розвитку стояли на дуже низькому рівні. Оце на мою думку глибока і найважливіша причина невдачі визвольних змагань.

Володимир Целевич.

Заява голови Ділового Комітету У. М. Х.

У „Новому Часі“ з 16. липня 1933 у статті „Відповідь п. Целевича“ наводяться такі слова: „Бо нпр. „Діло“, оте „Діло“ яке опісля припинувало успіх свята собі і своїй партії — казало собі за комунікати Комітету чи секцій Комітету УМХ платити“. В ім'я правди стверджую, що „Діло“ не казало собі за ніякі комунікати платити і поміщувало всі комунікати безплатно. Діловий Комітет У.М.Х. отримав рахунок лише за друкарські роботи і рахунок адміністрації „Діла“ за розклад ізданих надзвичайних поїздів, поміщений в оголошеннях (на моє телефонічне заарядження), два оголошення нічлігової комісії і „телеграму“, що взивала деканальних віпоручників до Львова. Дві останні позиції, хоча й поміщені у рубриці „оголошень“, адміністрація „Діла“ потратувала як платні оголошення, про що Діловий Комітет заздалегідь (перед друком) повідомив.

В. Кузьмович,
голова Ділового Комітету У.М.Х.

ВІД РЕДАКЦІЇ. З повищої заяви Вп. дир. В. Кузьмовича ясно виходить, що Редакція „Діла“ містила безплатно всі ті комунікати Комітету Свята У.М.Х., які до неї надходили.

Нагінка на комуністів.

БЕРЛІН, 17. 7. ПАТ. В окрузі Штеттен поліція перевела велику нагінку на комуністів, арештуючи коло 40 осіб. Один з арештованих, редактор часопису „Фольксвагт“ повісився у в'язничній келії, іншого комуніста при арештуванні застрелили штурмовики.

Чekaють на американського летуна.

МОСКВА, 17. 7. ПАТ. Цілу ніч летунський порт був приготований на прийняття Поста. На майдані горіли величезні рефлектори, що освітлювали терен осідання. Радіостанція хотіла навізати зв'язок з літаком Поста, однак без успіху. Досі не бачили Поста на радянській території.

Події в селі Тяпче, долиньського повіту.

З початком цього тижня довідався Секретаріат УНДО, що в селі Тяпче долиньського повіту зайшли в суботу 8. липня події, які закінчилися інтервенцією поліції та арештом кількох визначніших громадян. З доручення Секретаріату виїхав на місце пос. д-р Макарушка для перевірки справи й еventуальної інтервенції у старостів.

Стан справи представляється так:

Від довшого часу, бо вже майже від 3 років переважаюча частина мешканців Тяпче робить старання в справі усунення в'їта, якого вважає ціла громада великим лихом для села. У цій справі зверталися делегації громадян кількох разів до староства. Яке нелике негодуювання в селі з цієї причини, можна вносити з того, що до староства ходили делегації в числі 30, 40 а навіть 70 осіб. Перед двома тижнями мали відбутися поновлені вибори до громадської ради, а що після зізнання виборців діялися поважні зловживання, то більшість громадян рішила адержатися від голосування. Кілька днів по виборах вбито вікна у в'їта. Спричинника не знайдено а наслідок був такий, що до села приїхало 14 поліцаїв, арештували кількох поважних громадян як: сина пароха з Підбережжя, молодого сотрудиника о. Костя Левинського, арештовано старшого поважного учителя і ще кількох громадян, між ними всіма поважного і свідомого громадянина Миколу Павлашина. При арештуванні діялися такі речі, що більшість селян поховалася у наступних днях в по-близькі поля і в ліс, а жінка Миколи Павлашина, Олена, мусіла йти на другий день до оглядини до лікарів в Болехові. В селі настрий незвичайно подразнений.

Так представив фактичний стан. Пос. д-р Макарушка інтвеніював дня 12. липня в цій справі в урядуючого тепер заступника в сільській раді в с. Тяпче, а також відвідав село Тяпче, де зібрав потрібні для дальшого ведення справи інформації.

ІДЕМО ЗАКОРДОН!

29 липня — До Франції і Бельгії
4 серпня — Довкола Великої Британії
15 серпня — До Штотгольму
21 серпня — До Англії і Бельгії

Ціни білетів від 100 золотих.

2 вересня — до Африки, Греції і Туреччини

Ціни білетів від 600 золотих.

Непотрібні закордонні паспорти.

Інф. і продаж білетів ЛІНІЯ ГДИНІА-АМЕРИКА
у Варшаві вул. Маршалковська 116, Тел. 547-47
У Гдині вул. Вашингтона, У Львові вул. На Бло-
не 2, у Кракові, вул. Любич 3, у Ряшові вул. Грот-
гера 1004. — Також в бюрох подорожі.

Новий самоуправний закон.

МІСЬКА РАДА.

Число міських радних у містах таке: 1) до 5000 мешканців — 12, 2) понад 5000 до 10.000 — 16, 3) понад 10.000 до 25.000 — 24, 4) понад 25.000 до 40.000 — 32, 5) понад 40.000 до 60.000 — 40, понад 60.000 до 180.000 — 56, 8) понад 180.000 до 250.000 — 72. Варшава має 100 радних.

На засіданнях міської ради (rada miejska) проводить бурмістр або віцепрезидент, — а у містах, виділених з повітового зв'язку — президент міста або віцепрезидент. Протоколування належить до бюро міської управи. Бурмістр або президент міста бере участь у голосуванні, якщо згідно з дотеперішніми постановами є членом міської ради. У випадку рівності голосів внесок перепадає. Міська рада вибирає кожного часно зпоміж себе окремого предсідника, якщо йде про вибори членів міської управи і ревізійної комісії, а також, коли розглядають звідомлення і внески ревізійної комісії.

Міська рада може виключити радного зпоміж себе за ганебний учинок більшістю двох третин голосів у присутності щонайменше двох третин законного числа членів. Це рішення можливе тільки на внесок вибраної радою окремої комісії, що має перевести докождження, розслідити документи і переслухати інтересованого радного. Проти рішення на виключення може інтересований внести відклик до 14 днів до надзірної влади, що рішає остаточно.

МІСЬКА УПРАВА.

Міська управа (zarząd miejski) складається з бурмістра і віцепрезидента або президента міста і одного чи більше віцепрезидентів і лавників. В містах до 50.000 мешканців може бути тільки один віцепрезидент, в інших двох, винятково трьох. У Варшаві буде п'ять віцепрезидентів, у Львові, Кракові, Познані і Вильні по 3.

Число лавників творить 10 проц. законного числа радних і не може бути менше від трьох. Дробні, що виходять з повишого обчислення треба приймати за одиницю.

Тут слід загадати, що у Східній Галичині мають бути виділені з повітового зв'язку такі міста: Перемишль, Дрогобич, Борислав, Станіславів, Коломия і Тернопіль і там будуть президенти міста. Міська управа пр. в Тернополі буде складатися з президента, віцепрезидента і чотирьох лавників. У сучасних відносинах у країні можуть там мати найбільше одного лавника. Львів дістане окремий статут (це було і досі) у формі розпорядку президента держави.

Президента міста і віцепрезидента (віцепрезидентів) або бурмістра і віцепрезидента вибирають радні тайним голосуванням більшістю голосів з їх законного числа. Приходить до тісного вибору, коли при першому голосуванні не було абсолютної більшості.

Лавників вибирає рада у тайному і пропорційному голосуванні. Виборчу техніку означити виборчий регламін, виданий міністром внутрішніх справ. Радний, що обіймає становище члена міської управи, тратить мандат радного.

Новий самоуправний закон уповажнює президента держави видати до трьох літ (до 13. липня 1936 р.) розпорядок, що матиме силу закону окремий статут для міст: Кракова, Львова, Лодзі, Познаня, Варшави і Вильни, приймаючи на увагу основи, про які говорить закон.

ВИБОРИ ДО МІСЬКОЇ РАДИ.

Вибори до міської ради є загальні, рівні, тайні, безпосередні і пропорційні.

Місто з числом мешканців до 5.000 може творити одну округу. Простір міст понад 5.000 мешканців адміністрація влада поділяє на відповідну кількість виборчих округів і устальює для кожної округи число мандатів радних. На повідно до кількості мешканців округи. На кожну округу може припадати не більше як три мандати. В міру потреби ділять виборчу округу на обводи голосування.

Радних вибирають у поодинокій виборчій окрузі в поіменному голосуванні на назвища кандидатів, поміщені на належно зголошених листах. Число мандатів на поодиноких листах може дійти найбільше до трикратної кількості мандатів, що припадають на дану виборчу округу. Голосування відбувається в неділю або свято.

Кожний виборець розпоряджає стільки голосами, скільки радних вибирають у даній виборчій окрузі. Виборець має право кожний свій поодинокий голос віддати поодиноким кандидатам даної листи і може у тій цілі помістити на карті до голосування повне число кандидатів, що припадають на дану виборчу округу. Виборець має також право частину або всі свої голоси призначити на користь одного і того самого кандидата. Виборець може голосувати тільки на кандидатів, яких назвища поміщені на одній листі кандидатів.

Поділ мандатів поміж листи кандидатів довершується у такий спосіб: Загальну кількість важних карт до голосування, зложених у даній виборчій окрузі на поодинокі листи, ділять по черзі через 1, 2, 3, і т. д. аж до хвилини, коли в цей спосіб можна буде устійнити по черзі стільки найбільших чисел (чисельників), скільки є до поділу мандатів у даній окрузі. Поодинокій листі кандидатів признається стільки мандатів, скільки чисел (чисельників) припадає на неї зпоміж устійненої у повищий спосіб їх черги. Про признавання мандату одній з двох або більше лист, що вказують однакові кінцеві чисельники, рішає жереб.

Про першенство і чергу вибору до міської ради поодиноких кандидатів на даній листі у даній виборчій окрузі рішає чергова розмірна більшість голосів, відданих важно у тій самій окрузі на кандидатів даної листи. У випадку віддання однакової кількості голосів на двох або більше кандидатів, першенство до мандату має кандидат, поміщений на першому місці листи, про першенство між іншими кан-

При зміні адреси просимо подавати й стару адресу.

Зміна адреси і зол. Можна прислати пошто-
вими марками.

дидатами рішає у цьому випадку жереб. Якщо на листу припадає більше як один мандат, а кандидат поміщений на першому місці цієї листи не дістав би мандату згідно з цими засадами, тоді треба зачислити додатково на користь цього кандидата придбану іншими кандидатами надлишкову кількість голосів, який випадає з поділу загальної кількості голосів, важно відданих на дану листу, через припадання на неї кількості мандатів. Якщо число кандидатів, на яких голосували з даної листи, не вичерпає повної кількості призначеної тієї листи мандатів, тоді решта мандатів припадає іншим кандидатам по черзі, предбаченій на листі.

За заступників радних у поодиноких округах треба вважати тих кандидатів з даної листи, які в числі, що відповідає кількості припадаючих на неї мандатів, дістали з черги найбільшу кількість голосів. Постанова попереднього уступу має тут аналогічне застосування.

Якщо на протязі каденції число радних зменшиться на 20%, тоді може адміністраційна влада наказати доповнюючі вибори. Мусить вона це робити, якщо число радних зменшиться на 30%, а рада не буде розв'язана.

Для переведення доповнюючих виборів до міської ради, поділ міста на виборчі округи можна зделожати, або змінити залежно від змі-

ни числа мешканців. Однак, коли на поодинокі виборчі округи мало би припасти менше як три мандати, тоді такі округи повинні бути влучені до сусідніх або поєднані з сусідніми округами в цей спосіб, щоби в поодинокій виборчій окрузі відбувалися доповнюючі вибори що найменше на трьох радних.

Подрібні виборчі постанови будуть у виборчому регуляміні, що його видасть міністер внутрішніх справ про головні і доповнюючі вибори.

ЗАЖАЛЕННЯ І ВИБОРЧІ ПРОТЕСТИ.

Зажалення і виборчі протести, знесені проти виборів до міської ради або до міської управи, рішає повітовий староста вислухавши думки повітового виділу щодо міст, невиділених з повітового самоуправного зв'язку, щодо міст виділених з того зв'язку — воевода, вислухавши думки воевідського виділу, врешті щодо Варшави міністер внутрішніх справ. Ті всі рішення є остаточні в адміністративному ході інстанцій.

Пос. д-р Ст. Баран.

Апель до культурного світа.

Європейські Об'єднання Українських Організацій на чужині

до народів, яких уряди підписали конвенцію з Савітами 3. липня 1933 р.

Від українців, згуртованих в „Європейським Об'єднанні Українських Організацій на Чужині“ а жалем мусимо подати до відома публічної opinio наступне:

Підучи слідом за прикладом Польщі, яка заклала з Савітами пакт ненападу, ваші уряди підписують конвенцію рівноправності тому пактові і тим дають нам, українцям, понуре видовище.

Вони гадують відвернути від нас небезпеку, яку творять Савіти шляхом зближення з ними. У дійсності вони ту небезпеку збільшують. Загально відомо, що в сучасний момент Савіти борються з непереможними внутрішніми труднощами. Народній гнів проти червоної тирanii стримується лише голодом і терором. І ось у цей критичний момент ваші уряди дають Савітам заворуку миру і безпечності. Для чого? — Щоби більшовики, відткнувши могли прискорити прихід світової революції? Алеж ви і ваші уряди на тому можете лише отерпіти!

Годі не добачувати в тексті підписаної конвенції, де згадується про „зброєні банди“ латву на боротьбу за визволення України, Грузії, Туркестану. Ваші уряди спішають відмовити повнозвешеним народам „поміч і протекцію“ і тим їм засуджують їх на вічну неволю. Недарно деякі з нас діляли з ними спільну долю в царській імперії, що були справжньою „тюрмою народів“. Сьогодні ваші уряди з обережності відмежовуються від тих, хто ще борється за знищення спільної тюрми. Треба побоюватися, щоби жист ваших провідників, що так подібний до жесту Понтія Пилата, не прине вем вешастя.

Ви знаєте дуже добре вартість більшовицько-московських обіцянок. Москва на початку революції готувала засади самоозначення народів „вдоль до атлантики“. Вони визнали незалежність України, Грузії. А громи аголом червоної війська затопили ці країни, щоби потоптати право, зобов'язання, договори. Чи ж можна думати, що Савіти, скоро віднайдуть свою силу, поступлять інакше з вами? Чи ж можна пактами заощадити вашим країнам недолю, яка стрінула Україну? Грузію? Дарма! І наколи би справді Савіти скріпились, ви перші впадете жертвою червоного холода.

Погляньте, яке положення витворили більшовики на Україні. Червона Москва зневажила всі права, посягнула на релігії, намагалась затроїти народню душу. Податками, гребунками, божественними проблемами колективізації і упрямисловлення зруйнувала вона народне господарство. Українці мусили ставити їй опір. Тобтоюючи його Савіти — вивезли з України мільони душ, організували голод у країні. У сучасний мент населення України гине з нужди, тифу, від терору. Країна цілком чинно виснажена і нація, тверда і відважна, гине, але не здається. Ваші уряди намагаються не допустити до погіршеного стану річей у ваших країнах, приєднавшись через підписання конвенції до глоблення України. Але дарма, чим ви себе не врятуєте.

Москва не задовольняється пануванням над Україною і Кавказом. Російський імперіалізм, як червоний, так і білий, ще довго намагатиметься загартати сусідні країни, втрачені по революції. І ви не врятуєте себе без розбиття Росії. Ця сила в великій мірі полягає у посіданні України. Накази Україна відділяється від Москви, ваша незалежність критична, але наколиб вона опала у боротьбі, частина ваших країн пішла би вслід за нею до Москви. Отже нехай ніхто не спішається відмежовуватись від України і її національної справи.

За Ген. Секретаріат Європейського Об'єднання Українських Організацій на чужині

секретар М. Граб.

Bruxelles, 15. rue Kindermans.

Від Редакції. Автор цього заклику мав якийсь інтенції, коли його писав. Але саме форма, зміст і тон цього заклику такі примітивні, що краще було його не писати. Цей заклик є зразком того, як не треба писати таких пропагандистських вілгов до світа. І тому ми його друкуємо.

3 голосів польської преси.

Гуцульщина і Закарпаття.

Між „Новинками“ в ч. 165 з 28. 6. 1933 повідомлює „Діло“, що польське громадянство організує в цьому році табори польських пластунів спеціально на Гуцульщині, де польська мова має за завдання вести також культ.-освітню працю серед місцевого населення, та що у зв'язку з тим зорганізовано цілу низку підготовчих курсів. Цей факт, про який згадує „Діло“ за польською пресою, є може лише для нас українців дивним і новим. Польське громадянство Гуцульщиною дуже інтересується, про що так вимовно засвідчило зорганізоване недавно „Свято Гуцульщини“. Про причини цього зацікавлення говорять широко і ясно лише польські ендеки, бо вони своїх цілей не закривають гарними, але крутіськими гаслами. Гуцульщиною займається напр. ендецька „Мисль Народова“ в чч. 27, 33 і 48 з 1932 р.

В чч. 27 і 33 пише Кароль Стояновскі про наших гуцулів, а в ч. 48 про Закарпатську (чеську) Україну. Щодо наших гуцулів, то автор радить полякам зеднувати собі їх прихильність, закладати серед них польські реставрації і пансіони та стягати туди польських літників. На що це полякам потрібне, виходить зі статті в ч. 48 під наголовком „За голодуючими Карпатами“. Автор говорить там, що поляки повинні добре стежити за тим, що діється на Закарпатській Україні, бо творяться там події для поляків дуже важні. Коли поляки не будуть добре знати тамешні відносини, то не зрозуміють добре своєї ситуації в галицьких східних Карпатах, т. зв. на Гуцульщині.

„Чехи“, пише автор до тім вступі, „прийшли на Закарп. Україну як до країни, якої зовсім не знали. Інтелігенція була помаліришена, простий народ бідний і малокультурний. Рішучими їх зброями були лиш ма-

жуть зі своєю матірною державою, тобто Угорщиною. Треба було країну візмадрити. Самі цього чекати не могли зробити, бо не мали впливу, а місцева інтелігенція було темне і бідне. Тому використали еміграцію російську і військово-політичну українську (з України і Галичини), бо обі еміграції могли нав'язати контакт і частини місцевої народної маси і зацікавити її в боротьбі з елементом і культурою мадярською. Трансплітація росіян і українців на Підк. Україну поділила населення на дві групи, що себе взаємно поборюють. Мадяри, москвофіли й українці ведуть зі собою велику боротьбу, а чехословаки здобувають поводи і систематично Підк. Україну для себе.

Але труднощі чехи мають, бо опортитися можуть лиш чехи і словаки, а тимчасом народностевий склад країни змінюється за поволи. (Автор користує тут і спису населення Підк. України в роках 1921 і 1933, поданого в ч. 156 „Діла“ з 1932 р. під наголовком „Населення Закарпатської України“). Приріст чехословаків слабкий, а мадяри зросли з 103.600 на 103.905. Тяжко сподіється чехам дати собі раду з мадярами, хоча українці сподіються з гір і колонізують околиці над Тисою. Та для чехів ще грізніша небезпека від мадярської — української. Чехи приняли українську еміграцію цілим серцем. Уряд чеський помагає емігрантам їх і творить їм школи, з яких молодь вертала на Волинь і в Галичину, та засідає по кооперативах, авторуючи там найважливішу гніда сепаратистичної діяльності. Ці українські емігранти змінили на Зак. Україні місцевих українців і авторили разом доволі великий, впливовий і рухливий апарат політично-супільної праці. Розвиваються „Прогресисти“, а учителів-українців вже більше як учителів-москвофілів.

Українська офензива не обмежується лише до шкільних справ. Розвивається вона на всіх ділянках життя. Чехи хотіли зробити греко-кат. єпископом чехів, але публічна opinio і впливи греко-кат. єрархії в Польщі зробили, що єпископом став українець о. Стояк. З останніх часів стала розвиватися українська діяльність також у Пришівщині. Осередком її став Пришів, що на Зелені Святи уладив 540 річницю побуту за Карпатами князя Федора Коріятовича.

Наразі український фронт не є античеським. Але українці роблять лише добру волю при залі грі. В українській пресі у Польщі є ще чехофільські статті, але вже розгорячення, погрози. Недалека мабуть хвиля, коли пірвуться приязні чесько-українські відносини.

Чехи можуть у боротьбі з українцями числитися лише на державний апарат, який є майже в цілості в їх руках і в руках москвофілів. Але москвофіли ще слабіші, може остануть при них лиш православні (13% проц. населення).

Такий розвій політичних відносин на Підк. Україні і північно-східній частині Словаччини є загрозливий не лише для чесько-словацьких політичних інтересів, але також і польських. Віяну з німцями, яка є думка правдоподібна, зможуть чехи і Польща лиш тоді витримати, коли одні і другі будуть політично сконсолідовані і зі собою споєні. Внутрішній консолідації обох держав і їх споєнню перешкоджає розвій політичних відносин на Підк. Україні. Колиб український рух опанував по-людськи стоки Карпат, то при вищих ступінях української справи в Польщі були би Польща і Чехія віддані від себе дуже небезпечним українським клином. Ім клин зредукував би польсько-чеську границю до шведського відтинка, а чехи мали би підчас війни на Підк. Україні до діла з філіогерманізмом українським і німцьким. Вже те показує полякам, по чий стороні мусіли бути їх симпатії. За Карпатами поляки (т. зв. польські геогіти) і поляки мусять чехам там не лише бачити побіди, але в міру сил допомогти їм до побіди.

Відносини на Підк. Україні представляють для Польщі багато небезпек. Вже сам зріст українизму в ті країні є для Польщі небажаним явищем. Він погіршує польські асиміляційні можливості, бо будить в українських масах, що замешкують східні Карпати в Польщі (т. зв. Гуцульщину, Войківщину і Лемківщину), раціоналізовані надії. Українізації Пришівщини могли б напр. перенестися на Лемківщину. А найгірше те, що Підк. Україна — це неначе Січ Запорозька, про яку не знають, проти кого вона звернеться. Кому де за нею той тікає туди. І зібралось їх там вже 16.000*.

Здається, що згадані статті п. Кароля Стояновського ясно мов рефлексор освітають те, що на наших очах діється. Хто має очі отворені, той виразно бачить, що всі недавні потягнення на Гуцульщині чи Лемківщині добре впердумані і після плану проводжені. Але майже надію, що національна свідомість серед наших народних мас вже така велика, що вже нема сили, яка би її заломила. А ми вічимо не все уяжати золотом, що при відповідних тенденціях нім освітленні видається золотом. Можна напевно говорити про голод і поміч, а мати на думку цілком що інше.

ВІЦЕМІНІСТР КОЦ У ЛЬОНДОНІ.

ЛЬОНДОН, 17. 7. ПАТ. З Варшави повідомив до Льондону віцеміністр Коц, провідник польської делегації на господарську конференцію, щоби продовжувати далі пертрататції і справі позички на електрифікацію в Вошаві.

Катастрофа повені.

Міністеріяльна комісія на місцях. — Розміри шкід ще не обчислені. Потерпіло ціле Придністрів'я. — Скронна урядова допомога.

Як повідомляє ПАТ, до Калуша прибула міністеріяльна комісія й оглянула околиці, навіщені повінню. На основі побіжного обчислення шкоди, заподіяні виливом Дністра та інших рік, виносять у самих містах коло 70.000 зол. Тому що вода ще не опала, точне обчислення шкід покищо неможливе.

Агенція „Всхд“ повідомляє, що сонінна погода на протязі кількох днів принесла зміну в повнєвій ситуації. Стан води в гірських ріках і потоках зменшився, наслідком чого головні маси води в Дністрі вже пройшли і починає відпливати вода із залізних теренів. Щойно тепер можна буде устійювати шкоди в комунікації та рільництві. На всякий випадок вони дуже поважні і вимагають широкої допомоги уряду не тільки тепер у нагній формі, але й пізніше, налаштовуючи рятункову акцію для осінніх засівів.

Як повідомляють з поінформованих кол, найбільше знищення стверджено в жидачівському повіті в районі устя Стрия до Дністра. Дальше великі знищення є біля Галича на Дністрі, при чому дуже потерпіли села Побережжя пов. Станиславів і Довге. Великі шкоди стверджено теж в долині ріки Стрий і Лімниці, особливо коло Перегінська.

З уваги на шкоди, які потерпіли людські оселі, слід занотувати знищення на терені повітів станиславівського й надвірнянського в полосі рік Бистриці солотвинської та надвірнянської. Дальші страги обіймають околиці здовж Прута, отже Надвірня, Делятина, Коломиї й Снятина. Поважні шкоди стверджено в долині Черемошу.

На терені станиславівського воевідства делюжовано наслідком безпосередньої небезпеки двісті кількадесять домів. Випадків утоплення підчас повені було мало. Тут і там потопилися люди через власну неосторожність, ловлячи дерево та інші предмети.

На основі урядових звідомлень розпочалась роздача муки для населення найбільше пошкодженого. Призначено досі 8 вагонів муки для повітів: Надвірня, Калуш, Долина, Станиславів, Рогатин, Жидачів, Товмач і Стрий. Одноразово повідомляють з Варшави, що міністерство супільної опіки призначило на наглу допомогу для пошкодженого населення 27.000 (!) зол. З тої суми призначено 20.000 зол. для населення станиславівського воевідства, 4.000 зол. львівського і 3.000 зол. для тернопільського.

Смішно мало! Тому українське громадянство повинно піти за покликком українського „Комітету допомоги жертвам повені“ і поспішити з масовою допомогою для потеопіаних

(Стаття надіслана з наших родинних кол.)

ла загорода господаря Катона

